

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam, 46. szám
1987. február 24., kedd

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Dél-tervek

A tervezők bizonyítanak

Az elmúlt esztendőben a beruházási lehetőségek jócskán megcsappantak, így azután egyre kevesebb épületet kell tervezni. Olyan piaccon muszáj bizonyítani a tervező vállalatoknak (is) életképességüket, ahol mara sok lett az eszkimó és egyre kevesebb a foka. A gondokat tovább nehezíti az, hogy az elmúlt évtized jobb építési lehetőségei idején jócskán megsaporodtak Szegeden is a tervezéssel foglalkozó intézmények. S akkor még nem is említettük a kivitelező vállalatok saját részlegeit, no meg a gmk-ban „rajzolókat”. Fél tucat nagyobb intézmény közel ezer tervezőt foglalkoztat jelenleg a városban. Vajon akad-e mindíg, mindegyiküknek elegendő tennivalója?

Háromszáz munkatárssal a Délterv számít a legnagyobbaknak, ez azonban nem jelent számára automatikusan piaci egyeduralmat.

— Nem népes kicsit ez a tábor?
— Nem! — kezdi a beszélgetést Takács Máté, a Dél-magyarországi Tervező Vállalat igazgatója. — A probléma inkább a beruházók, megrendelők szemléletében van.

— Mert rajtuk akarnak takarékoskodni. Már a tervezésnél a legolcsóbbat, a leggyorsabbat kérik. Nem hiszik el nekünk, ha kicsit többet várnának és természetesen fizetnének a terveikért, jóval olcsóbb és jobb épülethez jutnának végül. De ma az a „divat”, hogy nem kérnek alternatív terveket, egyből kiviteli rajzokat rendelnek.

— Ilyen körülmények között, hogyan lehet versenyezni?
— Ma még csak határidőben és munkadíjban működik a konkurrenca, a minőségi verseny hiányzik.

— Miért?
— Mert akinek nincs munkája, az ügyis aláiger a többieknek. Rövidebb idő alatt, sokszor feleannyiért megtervezi az épületet, de ezt csak a minőség rovására teheti. Legtöbbször a kivitelezésnél ki is derül, hogy a gyorsan tető alá hozott tervekben nem a legesztétikusabb, legolcsóbb házak születnek. Összességében mindenki ráfizet.

— Tudna konkrét példát is mondani arra, hogy alul maradtak?
— A SZOT-gyógyszálló tervezésénél mi húztuk a rövidebbet. Fél évre, tíz millióért szolt az ajánlatunk. Volt, aki ezt egyszerűen „felezte”. Ennek ellenére is feltett szándékunk, hogy áron alul nem vállalunk munkát, mert ezt csak a minőség rovására tehetnénk. A jó hírnév, a megbízhatóság pedig hosszú távon elengedhetetlen.

— Mennyi idő és főleg pénz jut most egy-egy terv elkészítésére?
— A lakásokat a bekerülési költség egy (!) százalékáért szokás megtervezni. A nemzetközi átlag hatszor ennyi! Ha elmehetnének legalább háromszázalékkal, több energiárfordítással a kivitelezésben akár 15 százalékot is megspórolhatnánk.

— És a határidők...?
— Átlag három hónap alatt fut át egy-egy terv. Aztán néhány év alatt fel is építik Finnországban éppen fordítva csinálják: három évig tervezik azt, amit később fél év alatt tető alá hoznak. Olcsóbban, szebbet.

— Az egyre élesedő verseny a nyolcvanas évek elején arra szorította a vállalatot, hogy a kiegészítő tevékenységek minimálisra zsugorításával fokozza a termelőmunkát. A műszaki fejlesztési osztály is áldozatul esett akkor a „racionalizálásnak”. Januártól most ismét működik egy fejlesztési csoport, sőt a belső ellenőrzés is létrehozhat egy kisebb csapatot. Miért?

— A versenyben már megszerzett pozícióinkat csak úgy tudjuk javítani, ha időben felkészülünk az elkövetkezendő évek feladataira. Kétféle piaci magatartás létezik. Vannak, akik egyszerűen csak várják a megrendeléseket, mások igyekeznek elébe menni az igényeknek. Mi úgy tartjuk, az utóbbi a járható út.

— Ez a gyakorlatban mit jelent?
— Saját költségeink terhére ajánlati terveket készítenek. Hogy lesz-e belőle konkrét megbízás, azt előre nem lehet tudni. De ha nem hívjuk fel a beruházók figyelmét egy-egy problémára, akkor... biztos nem lesz belőle semmi.

— Ennyire ki kell szolgálni a megrendelőket?
— Nem egészen. Nem jó az, ha egy tervezőgárdáról elterjed, hogy azt rajzolják, amit mondanak nekik. A megrendelést új ötletekkel, megoldásokkal kell megtoldanunk még akkor is, ha néha komoly csatát kell vívni egy-egy megrendelővel.

— Hogyan alakultak a bérérek?
— Nálunk a költségek kétharmadát a bér jelenti. Ezzel azonban nem lehet a végtelenségig takarékoskodni, mert akkor itt hagynának bennünket. Tavaly 93 ezer forintot bérszínvonalat értünk el, ha figyelembe vesszük, hogy munkatársaink nagy része felsőfokú végzettséggel dolgozik itt, akkor ez nem is sok. Az idei évre 6 százalékos növekedést terveztünk, ehhez azonban az árbevétel kétszer ennyivel kell növelnünk. Feszített tempóra számíthatunk.

— Lesz-e ehhez elég megbízatás?
— Reméljük. A tervezői kapacitásunk 60 százaléka már lekött.

— Említene néhány nagyobb munkát?
— Egy húsz tantermes szakközépiskolát tervezünk Szegedre, a Gyulai Húskombinát rekonstrukcióját is ránk bízták. Lipcsében pedig egy hőerőmű terveit kell elkészítenünk és természetesen az OTP és a tanács által rendelt lakások is adnak munkát.

— A felújításokba, rekonstrukciókba hogyan tudtak bekapcsolódnak?
— Hosszú évekig ennek a munkának nem túl nagy becsülete volt, így kicsit mi is lemaradtunk.

— És most?
— A Gőzfűrdő teljes felújítása a miénk!

— Úgy hírlik, külső vállalkozásokkal is próbálkoznak.
— Azért maradunk a „kaptafánál”. Telkek előkészítésével, közművesítésével és értékesítésével próbálkoznak társulás formájában. Mi sem vagyunk a saját zsebünk ellenségei.

— Feltétel?
— Többet hozzon, mintha a bankba kamatozna a pénzünk. Mi is a piacról élünk...
Rafai Gábor

A szovjet hadsereg napja alkalmából

Koszorúzási ünnepségek Szegeden

A szovjet hadsereg megalakulásának 69. évfordulója alkalmából a Hazafias Népfront Szeged Városi Bizottsága, a KISZ városi bizottsága és a Magyar-Szovjet Baráti Társaság városi tagcsoportjai tegnap, hétfőn délután koszorúzási ünnepséget rendeztek Szegeden. A Dugonics temetőben levő emlékműnél és a

Széchenyi téri, I. számú emlékműnél került sor a tiszteletadásra.

A koszorúzási ünnepségek a szovjet és a magyar himnusszal kezdődtek és az Internacionálé hangjaival fejeződtek be. Az ünnepség végén a Széchenyi téren felsorakozott fegyveres alakulatok díszmenetben vonultak el az emlékművek előtt.

Lord Hailsham programja

Lord Hailsham of St. Marylebone — aki a Magyar Országgyűlés meghívására hivatalos látogatáson tartózkodik hazánkban — hétfőn találkozott Lázár Györggyel, a Minisztertanács elnökével parlamenti hivatalában. A nap folyamán a brit felsőház elnöke a Parlamentben megbeszélést folytatott Sárlos Istvánnal, az Országgyűlés elnökével. A szívélyes légkörű eszmecsere Sárlos István tájékoztatta a brit vendéget a magyar igazságszolgáltatási szervezet felépítéséről, működéséről és az Országgyűléssel kialakított kapcsolatrendszeréről. A nemzetközi élet időszerű kérdéseit megvitatta Sárlos István és Lord Hailsham megállapította, hogy mindkét ország érdekelt a fegyverkezési hajszá megfékezésében, elsősorban a fegyverzetek csökkentésében.

Magyar—szovjet vegyes vállalat alakul

Az Ipari Minisztérium Technova Bankja, öt magyar kutató-fejlesztő vállalat és egy termelőüzem, valamint az energiakutatásokkal foglalkozó szovjet akadémiai IVTAN Intézet képviselői elhatározták: vegyes vállalatot alapítanak az energiaiparban. A vegyes vállalat létrehozásának gondolata már másfél évvel ezelőtt felmerült, az egyeztetések az Intercooperation Kereskedelmi-fejlesztési Rt. közreműködésével most jutottak utolsó szakaszukba. Az energiaiparban alakuló, menedzserjellegű vállalkozás a hivatalos engedélyeztetési eljárás után várhatóan a felév végéig létrejön.

A magyarországi székelyű közös vállalat feladata: az energiaiparban alkalmazott új technológiák, gépek, műszerek fejlesztésében elért eredmények gyakorlati

megvalósításának segítése, a fejlesztő és gyártó partnerek összehozása. Az új termékek előállítását az innovációs folyamaton keresztül végigkísérik, egészen az értékesítésig és az üzembe helyezésig. A vegyes vállalat szerződéseket köt majd partnereivel egy-egy gyártmány megvalósítására.

Az első megoldandó feladatokat már kijelölték, ezek között olyan kutatási témák gyakorlatba való átültetése szerepel, mint a kőolaj másod- és harmadlagos kitermelése, gőzgenerátorok, új kohászati mérőműszerek és irányítórendszerek, szénhidrogén-kitermelő eszközök és geofizikai műszerek előállításának megszervezése. Ezek a fejlesztések a világ élvonalába tartoznak, csúcstechnológiát jelentenek. A vegyes vállalat harmadik piaci értékesítésre is törekszik. (MTI)

Egységes szabályok és rendeletek

Az építési engedélyek kiadásának új rendje

Megjelent az építésügyi és városfejlesztési miniszter új rendelete az építési és a használatbavételi engedélyezési eljárásról. Ezzel a tényleg több korábbi rendeletet korszerűsítette és foglalta össze jól áttekinthető, egységes szerkezetű jogszabályba. Ebben az előírások túlnyomórésze megegyezik az eddigiével. Vannak azonban változások is, amelyek növelik az engedélyezésre benyújtott tervek hatósági elbírálása és az építés szakműveletének és minősége iránti követelményeket. Egyebek között előírja a rendelet, hogy ezután az első fokú építési hatóság helyszíni szemlén is ellenőrizze az építési engedély megadásához szükséges feltételeket. Az építetűt pe-

dig kötelezheti arra, hogy a kivitelezés szakszerűségének hatósági ellenőrzése céljából a legfontosabb építési munkák megkezdésének időpontját előzetesen jelentse be. Egyúttal előírja a rendelet, hogy az ilyen kényes munkaszakaszok kivitelezőjének, házilagos építés esetén pedig felelős műszaki vezetőjének adatait is fel kell tüntetni, illetve be kell jelenteni.

Korábban sok félreértést okoztak azok az építési munkák, amelyekhez nincs szükség engedélyre, de elővezésükről kötelező — előrelátás nélkül — tájékoztatni az építési hatóságot. Az új rendelet megszünteti ezt a kategóriát. Tétélesen felsorolja az építési engedélyhez kötött munkákat, majd pedig kiemeli, hogy ami ebben a kategóriában nem szerepel,

engedély nélkül megvalósítható. Ilyen egyebek között az a lakás-, vagy épületfelújítás, amely nem jár együtt az épületszerkezetek megváltoztatásával, a ház bővítésével, vagy egy részének lebontásával. Bekerültek azonban az építési engedélyhez kötött munkák körébe a jelentősebb melléképületek — garázsok, kiserőművek, kiskereskedelmi üzlethelyiségek, állattartási épületek.

A rendelet részletesen szabályozza a használatbavételi engedélyek kiadásának új rendjét is. Fő szabályként kimondja, hogy az építési engedélyhez kötött létesítmények használatához — a tétélesen felsorolt kisebb építési munkák kivételével — használatbavételi engedély is szükséges. Az új rendelet április 1-jén lép hatályba.

Pótolni kell a szállításokat

A rendkívüli időjárás okozta termelés kiesés ezertte hatását a vasúti szállításokban is, az év eddig eltelt részében a tervezettnél jóval kevesebb áru került el fuvarozásra. Pedig a MÁV különféle kedvezményekkel a vállalatok és üzemek jelentős fuvar költségét takaríthatnak meg, hiszen minden feladott ötidik kocsi a vasút díjmentesen juttatja céljához. Segíti az év eleji szállítást a Minisztertanács elmúlt év végén közzétett határozata is (megjelent az 54. sz. Magyar Közlönyben), amely az előszállításból származó készletgazdálkodási kötelezettségeket enyhítette. A korábbi gyakorlattól eltérően az érdekeltektől vállalatoktól tehát nem kell külön kérelmezni és indokolni az előszállításból származó készlet túlértékelt.

indulhatott meg ismét. Ezekben a napokban mind a vasútnak, mind a fuvarozóknak egyaránt érdeke a rakodás ütemének fokozása, a szállítási kiesés pótlása. A vasút által nyújtott kedvezményekkel a vállalatok és üzemek jelentős fuvar költségét takaríthatnak meg, hiszen minden feladott ötidik kocsi a vasút díjmentesen juttatja céljához. Segíti az év eleji szállítást a Minisztertanács elmúlt év végén közzétett határozata is (megjelent az 54. sz. Magyar Közlönyben), amely az előszállításból származó készletgazdálkodási kötelezettségeket enyhítette. A korábbi gyakorlattól eltérően az érdekeltektől vállalatoktól tehát nem kell külön kérelmezni és indokolni az előszállításból származó készlet túlértékelt.